

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

COM(2013) 554 final – 2013/0268 (COD)

(2014/C 214/05)

Sprawozdawca: **Jorge PEGADO LIZ**

Rada, w dniu 25 września, i Parlament Europejski, w dniu 8 października 2013 r., działając na podstawie art. 67 i 81 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, postanowiły zasięgnąć opinii Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie

wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

COM(2013) 554 final – 2013/0268 (COD).

Sekcja Jednolitego Rynku, Produkcji i Konsumpcji, której powierzono przygotowanie prac Komitetu w tej sprawie, przyjęła swoją opinię 10 lutego 2014 r.

Na 496. sesji plenarnej w dniach 26 i 27 lutego 2014 r. (posiedzenie z 26 lutego) Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny jednomyślnie przyjął następującą opinię:

1. Wnioski i zalecenia

1.1 Przedmiotem wniosku ⁽¹⁾ dotyczącego rozporządzenia, na którego temat EKES ma się wypowiedzieć, jest zmiana rozporządzenia Rady (UE) nr 1215/2012 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych

1.2 Wniosek ma doprowadzić do realizacji dwóch celów polegających z jednej strony na zapewnieniu zgodności podpisanego w dniu 19 lutego 2013 r. porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, zwanego też „Porozumieniem JSP”, ze zmodyfikowanym w dniu 15 października 2012 r. ⁽²⁾ statutem Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu oraz z rozporządzeniem Bruksela I (wersja przekształcona), z drugiej zaś strony na rozwiązaniu problemu braku zasad jurysdykcji dotyczących pozwanych z państw niebędących członkami Unii Europejskiej.

1.3 EKES popiera inicjatywę Parlamentu Europejskiego i Rady, gdyż jest ona niezbędna z punktu widzenia pewności prawa oferowanej przez jednolity system ochrony patentowej w Unii Europejskiej.

1.4 Prostota czterech nowych przepisów, które powinny zostać włączone do rozporządzenia Bruksela I, może być jedynie źródłem satysfakcji. Komitet uważa, że są one konieczne, właściwe, odpowiednio uzasadnione i zostały zaproponowane w stosownej chwili.

1.5 EKES ubolewa niemniej, że choć wcześniej wydał już opinie w podobnych sprawach, nie skonsultowano się z nim w odpowiednim czasie w kwestii wniosków w sprawie rozporządzeń wprowadzających w życie wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia jednolitego systemu ochrony patentowej i opracowania pakietu ustanawiającego Jednolity Sąd Patentowy.

1.6 EKES podnosi kilka kwestii dotyczących struktury i funkcjonowania tego sądu, które jego zdaniem powinny jeszcze stać się przedmiotem głębszych przemyśleń, choć czyni to z opóźnieniem wynikającym z braku wcześniejszych konsultacji z nim. EKES w szczególności:

- nalega, by opłaty były jasne i przejrzyste oraz stosowane bez naruszania prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości;
- zaleca, by art. 14 ust. 2 został skreślony lub znacznie zmieniony;
- podkreśla potrzebę wysokiej jakości szkolenia zawodowego dla wybranych sędziów.

⁽¹⁾ COM(2013) 554 final

⁽²⁾ Zob. tekst decyzji Komitetu Ministrów Unii Gospodarczej Beneluksu z dnia 8 grudnia 2011 r. ustanawiającej protokół modyfikujący Traktat z dnia 31 marca 1965 r. dotyczący ustanowienia Trybunału Sprawiedliwości Beneluksu i jego statutu M (2011) 9 oraz tekst tego protokołu sporządzonego w dniu 15 października 2012 r. – w: Bulletin Benelux, rok 2012, nr 2 z 15.11.2012, na stronie http://www.benelux.int/wetten/Publicatieblad/Publicatieblad_2012-2_fr.pdf. Zob. również pierwotny tekst Traktatu z dnia 31 marca 1965 r. zmieniony protokołami z dnia 10 czerwca 1981 r. i z dnia 23 listopada 1984 r. – na stronie <http://www.courbeneluxhof.be/fr/basisdocumenten.asp>.

2. Dotychczasowa sytuacja

2.1 Wniosek Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady jest ostatnim epizodem długiej historii „patentu europejskiego o jednolitym skutku”.

2.2 Już od lat sześćdziesiątych oczekiwano ustanowienia patentu zapewniającego jednolitą ochronę prawną w obrębie Unii Europejskiej. W kwestii tej podjęto wiele prób i poniesiono wiele porażek.

2.2.1 Ten żmudny proces przyniósł niemniej częściowy sukces: utworzenie patentu europejskiego na mocy podpisanej w dniu 5 października 1973 r. konwencji monachijskiej, która wprowadziła także wspólną procedurę zgłaszania patentu europejskiego w Europejskim Urzędzie Patentowym.

Niemniej system prawny patentu europejskiego przybiera rozmaite formy w zależności od systemu prawnego każdego kraju wskazanego przez zgłaszającego wniosek patentowy. Z tego też powodu poszczególne państwa, instytucje i użytkownicy od tak dawna żądają prostego systemu jednolitej ochrony patentowej w UE.

2.2.2 W związku z tym podjęto wiele prób zmierzających do ustanowienia tzw. patentu wspólnotowego, a następnie patentu Unii Europejskiej, które się jednak nie powiodły. Na przykład konwencja luksemburska z 1975 r. o patencie wspólnotowym nigdy nie weszła w życie, gdyż państwa będące jej stronami nie osiągnęły porozumienia.

2.2.3 Dyskusje na temat przyszłego patentu wspólnotowego zostały wznowione przez Radę Europejską dopiero w 2000 r., przy okazji kongresu lizbońskiego, na którym ogłoszono ogólny program mający na celu podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw europejskich. Natychmiast po tym spotkaniu Komisja Europejska przedstawiła wniosek dotyczący rozporządzenia, którego celem było ustanowienie nowego jednolitego tytułu ochronnego w dziedzinie własności przemysłowej – patentu wspólnotowego⁽³⁾.

2.2.4 W 2003 r. państwa członkowskie uzgodniły wspólne podejście polityczne, choć nie osiągnęły ostatecznego porozumienia, zwłaszcza w odniesieniu do zasad językowych takiego systemu⁽⁴⁾. W wyniku szerokich konsultacji przeprowadzonych w 2006 r. Komisja opublikowała w kwietniu 2007 r. komunikat, w którym ponowiła swe zobowiązanie na rzecz patentu wspólnotowego⁽⁵⁾, zaś w lipcu 2008 r. – komunikat w sprawie „europejskiej strategii w zakresie praw własności przemysłowej”⁽⁶⁾, po czym wznowiła negocjacje z państwami członkowskimi.

2.2.5 Wobec braku porozumienia i w wyniku decyzji Rady z dnia 10 marca 2011 r. Komisja w dniu 13 kwietnia 2011 r.⁽⁷⁾ zaproponowała ustanowienie patentu europejskiego o jednolitym skutku w ramach wzmocnionej współpracy. Wszystkie państwa członkowskie, z wyjątkiem Włoch i Hiszpanii, zaakceptowały to rozwiązanie⁽⁸⁾.

2.3 Pakiet dotyczący patentów obejmuje dwa rozporządzenia: rozporządzenie (UE)1257/2012 wprowadzające wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej i rozporządzenie Rady (UE) 1260/2012 wprowadzające wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w odniesieniu do mających zastosowanie ustaleń dotyczących tłumaczeń⁽⁹⁾ – oraz międzynarodowe porozumienie ustanawiające podstawy utworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w UE.

⁽³⁾ Dz.U. C 337 z 28.11.2000.

⁽⁴⁾ Rada ds. Konkurencyjności, która na posiedzeniu w listopadzie 2003 r. była bliska porozumienia w nierozstrzygniętych sprawach (zob. MEMO/03/245), nie osiągnęła konsensusu co do terminu, w jakim mają napływać tłumaczenia zastrzeżeń.

⁽⁵⁾ COM(2007) 165 final.

⁽⁶⁾ COM(2008) 465 final.

⁽⁷⁾ Decyzja Rady 2011/167/UE w sprawie wzmocnionej współpracy w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej.

⁽⁸⁾ Trzeba przypomnieć, że w dniu 22 marca 2013 r. Hiszpania i Włochy zgłosiły do Trybunału Sprawiedliwości UE wniosek o unieważnienie rozporządzeń wprowadzających wzmocnioną współpracę w dziedzinie tworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej (C-146/13 i C-147/13). Ich skargi zostały oddalone postanowieniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 16 kwietnia 2013 r.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 361 z 31.12.2012.

2.4 Jednolity sąd patentowy został przewidziany w międzynarodowej umowie zawartej przez 25 państw członkowskich (z wyjątkiem Hiszpanii i Polski), podpisanej w dniu 19 lutego 2013 r. przy okazji posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności⁽¹⁰⁾ „poza ramami instytucjonalnymi UE”⁽¹¹⁾. Będzie posiadał kompetencje w zakresie sporów dotyczących przyszłych jednolitych patentów i „klasycznych” patentów europejskich, które istnieją obecnie⁽¹²⁾.

2.4.1 Chodzi tu o wyspecjalizowany sąd *ad hoc* z oddziałami lokalnymi i regionalnymi w UE. W miejsce procedur prowadzonych równoległe przed sądami krajowymi, strony powinny w krótkim terminie uzyskać wysokiej jakości decyzję obowiązującą we wszystkich państwach członkowskich, w których patent uzyskał walidację.

2.4.2 Rada Europejska na posiedzeniu w czerwcu 2012 r. postanowiła, że Paryż będzie siedzibą oddziału centralnego Sądu Pierwszej Instancji, a Londyn i Monachium będą siedzibami jego filii⁽¹³⁾.

2.4.3 W ramach tego nowego systemu powstanie jeden punkt kompleksowej obsługi, w którym składane będą europejskie patenty o jednolitym skutku na obszarze państw objętych wzmocnioną współpracą, a także sąd o właściwościach np. w zakresie powództw w sprawach naruszenia, powództw w sprawach o stwierdzenie braku naruszenia, powództw w sprawach dotyczących środków i nakazów tymczasowych i ochronnych, powództw w sprawach dotyczących unieważnienia patentów itd. Będzie on także posiadał uprawnienia w zakresie powództw w sprawach dotyczących postanowień Europejskiego Urzędu Patentowego, w ramach art. 32 ust. 1 lit. i).

2.5 EKES jako jeden z pierwszych domagał się stworzenia patentu europejskiego i zawsze popierał ten zamiar, tak w ramach odpowiedzi na wnioski o sporządzenie opinii w sprawach dotyczących własności przemysłowej czy rynku wewnętrznego⁽¹⁴⁾, jak i w opiniach z inicjatywy własnej i opiniach rozpoznawczych⁽¹⁵⁾.

2.5.1 Komitet wydał też opinie, kiedy zwrócono się do niego o zajęcie stanowiska w sprawie dwóch wniosków dotyczących decyzji Rady, jednej „przyznającej Trybunałowi Sprawiedliwości jurysdykcję w zakresie sporów mających związek z patentem wspólnotowym”⁽¹⁶⁾ oraz drugiej „ustanawiającej Sąd do spraw Patentów Wspólnotowych oraz dotyczącej odwołań do Sądu Pierwszej Instancji”⁽¹⁷⁾.

2.6 Natomiast nie zwrócono się do EKES-u o wydanie opinii w sprawie tzw. pakietu w sprawie patentu (wnioski dotyczące rozporządzenia, które doprowadziły do przyjęcia rozporządzeń (UE) 1257/2012 i 1260/2012 z 17 grudnia 2012 r.⁽¹⁸⁾), ani w sprawie projektu porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, które zostało podpisane w dniu 19 lutego 2013 r.⁽¹⁹⁾

3. Wniosek Parlamentu Europejskiego i Rady

3.1 Art. 89 Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego (JSP) stanowi, że porozumienie wejdzie w życie:

a) z dniem 1 stycznia 2014 r.

lub

⁽¹⁰⁾ Dzień wcześniej PE wyraził na to zgodę. Sprawozdanie Bernharda Rapkay'a dotyczące rozporządzenia wprowadzającego jednolity patent zostało przyjęte stosunkiem głosów 484 do 164, 35 osób wstrzymało się od głosu (tekst przyjęty w ramach procedury współdecyzji), rezolucja Raffaella Baldassarrego dotycząca zasad językowych została przyjęta stosunkiem głosów 481 do 152, 49 osób wstrzymało się od głosu (w przypadku tego tekstu Parlament Europejski był jedynie głosem doradczym), w końcu rezolucja Klausena-Heinera Lehne została przyjęta stosunkiem głosów 483 do 161, 38 osób wstrzymało się od głosu. (ta rezolucja w sprawie sędziowskiego systemu rozstrzygania sporów patentowych jest tekstem o charakterze nieustawodawczym).

⁽¹¹⁾ Zob. dokumenty Rady 16351/12+COR 1 oraz 6590/13 PRESSE 61 z 19.2.2013.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 175 z 20.6.2013.

⁽¹³⁾ Art. 7 Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego.

⁽¹⁴⁾ Zob. opinie: Dz.U. C 155 z 29.5.2001, s. 80; Dz.U. C 61 z 14.3.2003, s. 154; Dz.U. C 256 z 27.10.2007, s. 3; Dz.U. C 306 z 16.12.2009, s. 7; Dz.U. C 18 z 19.1.2011, s. 105; .Dz.U. C 376 z 22.12.2011, s. 62; Dz.U. C 68 z 6.3.2012, s. 28; Dz.U. C 234 z 30.9.2003, s. 55; .Dz.U. C 234 z 30.9.2003, s. 76; Dz.U. C 255 z 14.10.2005, s. 22; Dz.U. C 93 z 27.4.2007, s. 25; Dz.U. C 204 z 9.8.2008, s. 1; Dz.U. C 77 z 31.3.2009, s. 15; Dz.U. C 132 z 3.5. 2011, s. 47; Dz.U. C 9 z 11.1.2012, s. 29; Dz.U. C 24 z 28.1.2012, s. 99; Dz.U. C 76 z 14.3.2013, s. 24.

⁽¹⁵⁾ Zob. opinie: Dz.U. C 100 z 30.4.2009, s. 65; Dz.U. C 44 z 11.2.2011, s. 68; Dz.U. C 143 z 22.5.2012, s. 17; Dz.U. C 299 z 4.10.2012, s. 165; CESE 3154/2013 (jeszcze nieopublikowana w Dz.U.).

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 112 z 30.4.2004, s. 81.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 112 z 30.4.2004, s. 76.

⁽¹⁸⁾ Wnioski COM(2011) 215/3 final i COM(2011) 216/3 final z 13.4.2011.

⁽¹⁹⁾ Projekt porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego i projekt statutu – tekst ostateczny zmieniony przez prezydencję 16074/11 z 11.11.2011.

b) w pierwszym dniu czwartego miesiąca po złożeniu trzynastego dokumentu ratyfikacyjnego lub aktu przystąpienia zgodnie z art. 84, w tym przez trzy państwa członkowskie, w których największa liczba patentów europejskich pozostawała w mocy w roku poprzedzającym rok, w którym miało miejsce podpisanie porozumienia (Niemcy, Francja i Zjednoczone Królestwo),

lub

c) w pierwszym dniu czwartego miesiąca po dacie wejścia w życie zmian do rozporządzenia (UE) nr 1215/2012 dotyczących jego związku z tym porozumieniem,

w zależności od tego, które wydarzenie nastąpi później.

3.2 Przedmiotem omawianego wniosku PE i Rady jest przyjęcie koniecznych zmian do rozporządzenia (UE) 1215/2012, tak aby z jednej strony zapewnić zgodność między Porozumieniem JSP i przedmiotowym rozporządzeniem, a z drugiej, rozwiązać kwestię dotyczącą zasad jurysdykcji obejmującej pozwanych w państwach nienależących do Unii Europejskiej⁽²⁰⁾.

3.3 Jednocześnie ze względu na to, że Trybunał Sprawiedliwości Beneluxu (TSB) posiada równoległe uprawnienia w różnych dziedzinach, w tym w zakresie praw własności intelektualnej, we wniosku uznano również, w następstwie przyjęcia w dniu 15 października 2012 r. protokołu zmieniającego tekst traktatu z dnia 31 marca 1965 r. dotyczącego ustanowienia i statutu tego sądu, że wspomniany protokół wymaga wprowadzenia poprawki do rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona), której celem będzie, po pierwsze, zapewnienie zgodności między zmienionym traktatem a rozporządzeniem Bruksela I (wersja przekształcona), a po drugie, rozwiązanie problemu braku wspólnych zasad jurysdykcji dotyczących pozwanych z państw niebędących członkami Unii Europejskiej⁽²¹⁾.

3.4 I tak w omawianym tekście zaproponowano następujące zmiany do rozporządzenia (UE) 1215/2012:

- a) przepisy dotyczące związku między Porozumieniem JSP i protokołem do traktatu Beneluxu z 1965 r. z jednej strony i rozporządzeniem Bruksela I z drugiej strony;
- b) przepisy będące uzupełnieniem zasad dotyczących jednolitej jurysdykcji w stosunku do pozwanych z państw trzecich w sporach cywilnych i handlowych zawisłych przed Jednolitym Sądem Patentowym oraz Trybunałem Sprawiedliwości Beneluxu w sprawach objętych Porozumieniem JSP lub protokołem do traktatu Beneluxu z 1965 r.

3.5 Zmiany te wiążą się w szczególności z wprowadzeniem w rozporządzeniu (UE) 1215/2012 nowego zdania do motywu 14 oraz czterech nowych przepisów: art. 71a, 71b, 71c i 71d.

4. Uwagi

4.1 Z trzech warunków wejścia w życie Porozumienia dotyczącego JSB jedyny, który zależy od działania instytucji UE, związany jest ze zmianami wprowadzonymi do rozporządzenia 1215/2012⁽²²⁾, które uchyliło rozporządzenie 44/2001 (Bruksela I)⁽²³⁾.

4.2 Zaproponowane zmiany są **konieczne, właściwe, odpowiednio uzasadnione i zostały opracowane w stosownej chwili**.

Są one konieczne, dlatego że:

- a) Przede wszystkim należało w jasny i jednoznaczny sposób stwierdzić, że Jednolity Sąd Patentowy i Trybunał Sprawiedliwości Beneluxu należy uznawać za sądy w rozumieniu rozporządzenia 1215/2012 celem zagwarantowania pewności i przewidywalności prawa pozwany, którzy mogą zostać pozwani przed te sądy w państwie członkowskim innym niż państwo wyznaczone na podstawie zasad tego rozporządzenia.
- b) Ponadto Jednolity Sąd Patentowy i Trybunał Sprawiedliwości Beneluxu powinny być w stanie wykonywać jurysdykcję w odniesieniu do pozwanych nieposiadających miejsca zamieszkania w którymkolwiek państwie członkowskim. Rozporządzenie to powinno też określać przypadki, w których Jednolity Sąd Patentowy i Trybunał Sprawiedliwości Beneluxu mogą wykonywać jurysdykcję dodatkową. Cel tej propozycji jest oczywisty: umożliwić dostęp do wymiaru sprawiedliwości oraz uniknąć sytuacji, w której sądy wydawałyby rozbieżne orzeczenia w tych samych kwestiach.

⁽²⁰⁾ Zgodnie z zasadą pomocniczości (SG-Greffe (2013)D/14401), wniosek ten został przesłany do parlamentów krajowych państw członkowskich UE w dniu 17.9.2013.

⁽²¹⁾ Utworzony na mocy traktatu z dnia 31 marca 1965 r. Trybunał Sprawiedliwości Beneluxu jest sądem wspólnym dla Belgii, Luksemburga i Niderlandów, w którego kompetencji leży zapewnienie jednolitego stosowania wspólnych dla państw Beneluxu zasad dotyczących różnych kwestii, w tym własności intelektualnej. Tymczasem protokół z 15 października 2012 r. umożliwia przyznanie temu sądowi dodatkowych kompetencji jurysdykcyjnych i uwzględnienie różnych dziedzin wchodzących w zakres rozporządzenia Bruksela I, choć początkowo jego funkcja polegała przede wszystkim na wydawaniu orzeczeń w trybie prejudycjalnym dotyczących interpretacji zasad wspólnych dla krajów Beneluxu.

⁽²²⁾ Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1; zob. opinię Dz.U. C 218 z 23.7.2011, s. 78.

⁽²³⁾ Dz.U. L 12 z 16.1.2001, s. 1; zob. opinię Dz.U. C 117 z 26.4.2000, s. 6.

- c) Zasady rozporządzenia nr 1215/2012 dotyczące zawisłości sporu i powództw powiązanych powinny mieć zastosowanie nie tylko wtedy, gdy powództwo wytoczono przed sądami państw członkowskich, w których stosują się wyżej wspomniane międzynarodowe porozumienia, oraz przed sądami państw członkowskich, w których te porozumienia nie mają zastosowania, lecz również wtedy, gdy w okresie przejściowym, o którym mowa w art. 83 ust. 1 Porozumienia w sprawie Jednolitego Sądu Patentowego, powództwa dotyczące określonego rodzaju sporów dotyczących patentów europejskich są wnoszone do Jednolitego Sądu Patentowego z jednej strony i do sądu krajowego państwa członkowskiego będącego stroną Porozumienia JSP z drugiej strony.
- d) Orzeczenia wydawane przez Jednolity Sąd Patentowy i Trybunał Sprawiedliwości Beneluxu powinny być uznawane i wykonywane w państwach członkowskich niebędących stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych, zgodnie z rozporządzeniem nr 1215/2012.
- e) Ponadto orzeczenia wydawane przez sądy państw członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych, powinny w dalszym ciągu być uznawane i wykonywane w pozostałych państwach członkowskich, zgodnie z rozporządzeniem nr 1215/2012.

4.3 Przewidziane zmiany **odpowiadają wytyczonym celom** polegającym na tym, by:

- a) wyjaśnić, że Jednolity Sąd Patentowy oraz Trybunał Sprawiedliwości Beneluxu są „sądami” w rozumieniu rozporządzenia Bruksela I;
- b) wyjaśnić sposób funkcjonowania zasad dotyczących jurysdykcji w odniesieniu do Jednolitego Sądu Patentowego oraz Trybunału Sprawiedliwości Beneluxu dotyczących pozwanych mających miejsce zamieszkania w państwach członkowskich i przyjąć jednolite zasady międzynarodowej jurysdykcji dotyczące pozwanych z krajów trzecich w postępowaniach przeciwko nim, zawisłych przed Jednolitym Sądem Patentowym oraz Trybunałem Sprawiedliwości Beneluxu, w sytuacjach, gdy rozporządzenie Bruksela I nie określa takich zasad, natomiast odsyła do prawa krajowego;
- c) określić stosowanie zasad co do zawisłości sporu i powództw powiązanych w odniesieniu do Jednolitego Sądu Patentowego i Trybunału Sprawiedliwości Beneluxu z jednej strony i sądów krajowych państw członkowskich, które nie są umawiającymi się stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych, z drugiej strony oraz określić sposób funkcjonowania tych zasad w okresie przejściowym, o którym mowa w art. 83 ust. 1 Porozumienia JSP.
- d) wyjaśnić sposób funkcjonowania zasad dotyczących uznawania i wykonywania orzeczeń w stosunkach między państwami członkowskimi, które są umawiającymi się stronami odpowiednich porozumień międzynarodowych, i między tymi, które nimi nie są.

4.4 Zaproponowane zmiany są **odpowiednio umotywowane** w uzasadnieniu, które poprzedza wniosek dotyczący rozporządzenia i stanowi do niego wprowadzenie.

4.4.1 Ponadto zmianę zaproponowano w **stosownej chwili**, gdyż rozporządzenie 1215/2012 stosuje się od dnia 10 stycznia 2015 r., Porozumienie JSP wchodzi w życie dopiero w pierwszym dniu czwartego miesiąca po dacie wejścia w życie zmian do rozporządzenia 1215/2012, a te ostatnie muszą wejść w życie także 10 stycznia 2015 r. (art. 2 wniosku).

4.5 **Wobec tego EKES zgadza się na omawiany wniosek i popiera go**, uważa go bowiem za odpowiedni i niezbędny do zapewnienia połączonego i spójnego stosowania Porozumienia JSP, protokołu w sprawie poszerzenia kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Beneluxu i rozporządzenia Bruksela I (wersja przekształcona).

4.6 **Niemniej EKES ubolewa, że nie zasięgnięto jego opinii** na temat pakietu dotyczącego patentu (rozporządzenie (UE) 1257/2012 i rozporządzenie (UE) 1260/2012) ani na temat projektu porozumienia międzynarodowego ustanawiającego podstawy utworzenia jednolitego systemu ochrony patentowej w UE.

4.6.1 Niemniej EKES, korzystając z tej okazji, pozytywnie ocenia bezkonfliktowe współistnienie patentu europejskiego i patentu o jednolitym skutku, gdyż system ten oferuje możliwość wyboru najodpowiedniejszego rozwiązania: patentu europejskiego obejmującego kilka zgłoszonych państw członkowskich lub patentu europejskiego o jednolitym skutku w odniesieniu do wszystkich 25 państw członkowskich objętych wzmocnioną współpracą.

4.6.2 Uproszczenie, które jest celem pakietu w sprawie patentu, wzbudza jednak pewne wątpliwości gdyż prace dotyczące wdrażania tego systemu nie są jeszcze zakończone.

I tak w załączonej do Porozumienia deklaracji przewidziano ustanowienie komitetu złożonego z przedstawicieli państw członkowskich, który ma wypracować „ustalenia praktyczne dotyczące właściwego funkcjonowania Jednolitego Sądu Patentowego”. Komitet ten ma zwłaszcza zająć się przygotowaniem regulaminu wewnętrznego sądu oraz zorganizować szkolenia dla sędziów⁽²⁴⁾.

4.6.2.1 Współistnienie mechanizmu arbitrażu w rozstrzyganiu sporów⁽²⁵⁾ i możliwości zwrócenia się do jednolitego sądu również wzbudza zastrzeżenia, gdyż w siedmioletnim okresie przejściowym kompetencje JSP będą się zmieniały.

4.6.2.2 Wejście w życie pakietu w sprawie patentu jest ponadto bardzo skomplikowane z prawnego punktu widzenia, gdyż jest uzależnione od wejścia w życie Porozumienia w sprawie JSP, zgodnie z procedurą opisaną w punkcie 3.1.

4.6.2.3 Ponadto nawet sama struktura JSP może wprowadzić w błąd. Oddział centralny Sądu Pierwszej Instancji będzie się mieścił w trzech miastach: w Paryżu – w odniesieniu do spraw dotyczących procesów przemysłowych, transportu, włókiennictwa i papiernictwa, budownictwa i górnictwa, fizyki, elektrotechniki, w Londynie – w odniesieniu do spraw dotyczących chemii, metalurgii, podstawowych potrzeb ludzkich, zwłaszcza zaś farmakologii, oraz w Monachium – w odniesieniu do spraw dotyczących budowy maszyn, oświetlenia, ogrzewania, uzbrojenia i techniki minerskiej. Następnie w obrębie jednego państwa członkowskiego będą mogły powstać oddziały lokalne, a oddziały regionalne będą mogły odnosić się przynajmniej do dwóch państw. Sąd apelacyjny zaś będzie miał siedzibę w Luksemburgu.

4.6.2.4 To, że niemożliwe jest poznanie z wyprzedzeniem całkowitej wysokości opłat sądowych, może odwieść pozwanego od obrony swoich praw poprzez JSP. Może to podważać prawo strony do dostępu do wymiaru sprawiedliwości.

4.6.2.5 Art. 14 ust. 2 proponowanego regulaminu JSP⁽²⁶⁾ jest trudny do pogodzenia z art. 49 porozumienia między umawiającymi się państwami członkowskimi w sprawie ustanowienia Jednolitego Sądu Patentowego, w szczególności gdy określenie właściwości wydziału, do którego wnosi się roszczenie, opiera się na art. 33 ust. 1 lit. a). Szczególnie trudno zrozumieć, który język ma zastosowanie. Art. 49 ust. 3 porozumienia przyznaje stronom prawo uzgodnienia języka postępowania pod warunkiem uzyskania akceptacji właściwego składu orzekającego, zaś art. 14 ust. 2 regulaminu określa, że „skargę przedkłada się w języku, w którym prowadzi działalność w jego umawiającym się państwie członkowskim”. Aby wyeliminować możliwość błędnej interpretacji tekstu, EKES zaleca skreślenie lub zdecydowane przededagowanie art. 14 ust. 2.

4.6.2.6 Sukces Jednolitego Sądu Patentowego (JSP) zależy w dużej mierze od fachowości wybranych sędziów. Choć pochodzą oni z różnych państw członkowskich i mają w dużym stopniu odmienne doświadczenia w związku z wieloma różnicami w krajowych systemach proceduralnych, muszą przestrzegać nowych procedur Jednolitego Sądu Patentowego. Jakość i gruntowność przeszkolenia wyznaczonych sędziów jest zatem bardzo istotna dla powodzenia JSP nie tylko z punktu widzenia obowiązujących nowych reguł procesowych, lecz również kompetencji językowych niezbędnych dla Sądu.

4.7 Zważywszy na tę złożoność, prostota czterech nowych przepisów, które powinny zostać włączone do rozporządzenia Bruksela I, może być jedynie źródłem satysfakcji.

Bruksela, 26 lutego 2014 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
Henri MALOSSE

⁽²⁴⁾ Zob. <http://www.unified-patent-court.org/>.

⁽²⁵⁾ Artykuł 35 Porozumienia w sprawie JSP.

⁽²⁶⁾ Jednolity Sąd Patentowy.